

I STAAT EN HUISHOUDEN 31

inleiding

- 1 Gemeenschap. Leiderschap. Methode van onderzoek
- 2 Van huishouden via dorp naar polis
- 3 Huishouden
- 4 Slavernij
- 5 Slaaf van nature
- 6 Slaaf bij de wet
- 7 Meester
- 8 Bezit
- 9 Geld
- 10 Winst
- 11 Vermogen en monopolie
- 12 Man en vader
- 13 Vrije en slaaf

II STAATSINRICHTINGEN, BESTAAND OF BEDACHT 61

inleiding

- 1 Inleiding: de staat als gemeenschap
- 2 Kritiek op Plato's leer van de staat
- 3 Kritiek op Plato's idee van eenheid
- 4 Verdere bezwaren tegen het gemeenschappelijk bezit van vrouwen en kinderen
- 5 Kritiek op Plato's leerstuk van gemeenschap van goederen
- 6 Kritiek op Plato's *Wetten*
- 7 De staatsinrichting van Phaleas
- 8 Het ontwerp van Hippodamus
- 9 De staatsinrichting van Sparta
- 10 De staatsinrichting van Kreta
- 11 De staatsinrichting van Carthago
- 12 Solon en andere wetgevers

III THEORIE VAN BURGERSCHAP EN STAATSVORMEN 107

inleiding

- 1 Een staatsburger, theoretisch gedefinieerd
- 2 Een staatsburger, praktisch gedefinieerd
- 3 Identiteit van de polis
- 4 Zijn een goed burger en een goed mens identiek?
- 5 Moeten ook handwerkslieden burgers zijn?
- 6 Vormen van bestuur en gezag
- 7 Classificatie van staatsvormen
- 8 Kenmerken van staatsvormen
- 9 Rechtvaardigheid als grondslag voor politieke macht
- 10 Gezag in de staat
- 11 Voordelen en nadelen van soevereiniteit van het volk
- 12 Criteria voor rechtvaardige verdeling van macht
- 13 Aanspraken op politieke macht
- 14 Vormen van koningschap
- 15 Voordelen en nadelen van het koningschap
- 16 De absolute alleenheerschappij
- 17 De hoogste vorm van koningschap
- 18 Samenvatting

IV BESTAANDE STAATSVORMEN 153

inleiding

- 1 Algemene vraagstukken
- 2 Samenvatting en programma
- 3 Classificatie van staatsinrichtingen
- 4 Oligarchie en democratie gedefinieerd. Delen van de staat. Vormen van democratie
- 5 Vormen van oligarchie
- 6 Oorzaken van de verschillende vormen van democratie en oligarchie
- 7 Aristocratie
- 8 *Politeia* in vergelijking met aristocratie
- 9 *Politeia* als mengvorm tussen democratie en oligarchie
- 10 Vormen van tirannie
- 11 De best mogelijke staatsvorm
- 12 Staatsvorm en aard van de bevolking
- 13 Instandhouding van verschillende staatsvormen
- 14 Beraadslagend lichaam
- 15 Uitvoerende macht
- 16 Rechterlijke macht

V BURGERTWIST EN VERANDERING VAN STAATSVORM 197

inleiding

- 1 Politieke omwentelingen
- 2 Opstand
- 3 Politieke omwentelingen: oorzaken nader uitgewerkt
- 4 Kleine oorzaken, grote gevolgen
- 5 Verandering binnen democratie
- 6 Verandering binnen oligarchie
- 7 Verandering binnen aristocratie
- 8 Behoud van staatsvorm
- 9 De staatsman
- 10 Alleenheerschappij: verval
- 11 Alleenheerschappij: behoud
- 12 Tirannie onbestendig. Kritiek op Plato

VI INSTELLING EN BEHOUD VAN STAATSVORM 245

inleiding

- 1 Democratie: vormen
- 2 Democratie: principes
- 3 Democratie: gelijkheid en meerderheid
- 4 Democratie: verschillende vormen
- 5 Democratie: behoud
- 6 Oligarchie: behoud
- 7 Oligarchie en krijgsmacht
- 8 Bestuursambten

VII BESTE STAATSVORM EN VEREISTE OPVOEDING 267

inleiding

- 1 Meest verkieslijke levenswijze. Menselijk geluk
- 2 Individueel en collectief geluk. Filosofisch en politiek leven
- 3 Handelend leven en beschouwend leven
- 4 De ideale staat: omvang
- 5 Grondgebied
- 6 Ligging aan zee
- 7 Klimaat
- 8 Bestanddelen van de beste staatsvorm
- 9 Functies van burgers
- 10 Klassen in de staat. Verdeling van het land
- 11 Ligging
- 12 Disgenootschappen, tempels en markten
- 13 Doel van de staat: geluk
- 14 Opvoeding van geregerden en geregeerden
- 15 Levenswijze en voortreffelijkheid
- 16 Huwelijk en voortplanting
- 17 Fasen in de opvoeding

VIII OPVOEDING 313

inleiding

- 1 Wetgeving en opvoeding
- 2 Opvoeding en nut
- 3 Doel van onderwijs en muziek
- 4 Lichamelijke opvoeding
- 5 Educatieve rol van muziek
- 6 Welke muziek in welke mate
- 7 Ritme en toonsoort

Glossarium 335

Register van zaken en begrippen 341

Register van namen 349

Bibliografie 363

Verantwoording 367